

ECHO OBCOJEZYCZNE

(FP) FRANCUSKO-POLSKIE (FP)

L'ÉCHO FRANCO-POLONAIS

JOURNAL LINGUISTIQUE POUR TOUS

CZASOPISMO JEZYKOWE DLA WSZYSTKICH

Nr. 1 - FP ■ ROK I ■ STYCZEN - 1935 - JANVIER ■ 89 CENA N-RU 70 GR.

A D A M M I C K I E W I C Z

LA PATRIE.

O Lithuanie, ma patrie, tu es comme la santé!
Ce que tu vaux, celui-là seul le sait
Qui t'a perdue. Aujourd'hui, ta beauté dans tout son éclat
Je vois et je chante, car je languis après toi.

O Vierge sainte, qui défends la brillante Czenstochowa
Et qui luis dans la Porte Ostra, toi qui le château
De Nowogroudek protèges avec son peuple fidèle,
Comme tu rendis miraculeusement la santé à moi
enfant

Quand, par ma mère éplorée sous ta tutelle
Offert, je soulevai mes paupières mortes,
Et pus de suite à pied au seuil de ton sanctuaire
Me rendre pour remercier Dieu de la vie restituée,
Ainsi, par miracle aussi, tu nous ramèneras sur le sein de la patrie.

En attendant, transporte mon âme endolorie
Vers ces coteaux boisés, vers ces vertes prairies
Étalées largement au bord du Niemen bleu,
Vers ces champs émaillés de blés divers,
Dorés par le froment, argentés par le seigle,
Où brillent le colza jaune, le sarrasin blanc comme la neige,
Le trèfle aux joues vermeilles comme celles des jeunes filles,
Tout est ceint comme d'un ruban d'une bordure d'herbe
Verte; des poiriers espacés et silencieux y somnolent...

(Traduit par Dr. V. Bugiel: „Les Grands Poètes Polonais”, Paris, La Renaissance du Livre.)

OJCZYŻNA. (Z „Pana Tadeusza“.)

Litwo! Ojczyżno moja, ty jesteś jak zdrowie!
Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie,
Kto cię stracił. Dziś piękność twą w całej ozdobie
Widzę i opisuję, bo tęsknię po tobie!

Panno święta, co Jasnej bronisz Częstochowy
I w Ostrej świecisz Bramie! Ty, co gród zamkowy
Nowogródzki ochraniasz z jego wiernym ludem —
Jak mnie dziecko do zdrowia powróciłaś cudem,
Gdy od płaczącej matki pod Twoją opiekę
Ofiarowany, martwą podniosłem powiekę
I zaraz mogłem pieszo do Twych świątyń progu
Iść, za wrócone życie podziękować Bogu —
Tak nas powrócisz cudem na ojczyżny lono!...

Tymczasem przenoś moją duszę utęsknioną
Do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych,
Szeroko nad błękitnym Niemnem rozciągnionych;
Do tych pól malowanych zbożem rozmaitem,
Wyzłacanych pszenicą, posrebrzanych żytem,
Gdzie bursztynowy świerzop, gryka jak śnieg biała,
Gdzie panińskim rumieńcem dzięcielina pała,
A wszystko przepasane, jakby wstęgą, miedzą
Zieloną, na niej zrzadka ciche grusze siedzą...

UWAGI I SŁÓWKA DO TEKSTU FRANCUSKIEGO.

W. 2: inf. *valoir*, być wartym; *savoir*, wiedzieć; w. 3: *l'éclat* (m.), blask, świetność; w. 6: *luire*, świecić; w. 8: *rendre*, zwrócić; w. 9: *éploré*, zapłakany; w. 10: *offrir*, ofiarować; w. 11: *pouvoir*, móc; w. 12: *se rendre*, udać się; w. 14: *endolori*, zbolący; w. 15: *boisé*, zalesiony; w. 16: *étalé*, rozpostarty; w. 17: *émaille* (emaljowany), ubarwiony; w. 19: *le colza*, rzepak; *jaune*, żółty; w. 20: *la joue*, policzek; *vermeil*, czerwony; w. 21: *ceindre*, opasać; *la bordure*, lamówka, rama; w. 22: *le poirier*, grusza; *espacés*, rozstawione w odstępach; *somnoler*, drzemać.

28387a/3617

6467a

SIGNIFICATION DES NOMS DONNÉS AUX DOUZE MOIS DE L'ANNÉE.

Janvier dérive du latin „Januarius“, mois consacré à Janus, l'un des principaux dieux romains; c'était la divinité de la paix et de la guerre représentée par un visage à deux faces.

Février, de „Februarius“, faire des expiations. Les Romains en faisaient en février, avant la nouvelle année commençant le 1-er mars, croyant conjurer par là les mauvais esprits.

Mars (latin „Martius“). Les Romains appelaient ainsi leur premier mois de l'année, en l'honneur du dieu Mars, qu'ils adoraient comme dieu de la guerre et père de Romulus et Rémus, fondateurs de Rome.

Avril (latin „Aprilis“) était consacré à la déesse de la richesse, Aphrodite. Son nom vient de *aperire*, ouvrir, parce que les bourgeons s'ouvrent dans ce mois du printemps.

Mai doit son nom à la déesse grecque Maïa, fille aînée d'Atlas, roi fabuleux de Mauritanie.

Juin dérive de Junon, déesse protectrice des femmes, fille de Saturne et épouse de Jupiter.

Juillet portait d'abord le nom de Quintilis (cinquième), mais en l'an 45 avant Jésus-Christ, il fut nommé „Julius“ en l'honneur de Jules César, né dans ce mois.

Août était d'abord désigné sous le nom de Sextilis (sixième), mais on lui donna ensuite le nom de l'empereur Auguste (Augustus).

Septembre signifie le 7-e, parce que c'était le septième mois de l'année romaine.

Octobre, huitième mois chez les Romains.

Novembre, neuvième mois de l'année romaine.

Décembre, dixième mois de l'année romaine.

NOS MEILLEURS ET NOS PLUS SINCÈRES SOUHAITS D'UNE HEUREUSE NOUVELLE ANNÉE!

NAJLEPSZE I NAJSZCZERSZE ŻYCZENIA SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU!

UN MALIN.

En correctionnelle. Le président au prévenu, qui vient d'„encaisser“ six mois de prison:

— Vous n'avez rien à ajouter?

Lui, avec un sourire poli:

— Rien, mon président. Si même ça ne dépendait que de moi, je retrancherais plutôt...

LA CAUSE.

A. — Cette jeune fille est un véritable ange!

B. — Pourquoi ne l'épouses-tu pas?

A. — Parce que son père est un pauvre diable!

ZNACZENIE NAZW (FRANC.) NADANYCH DWUNASTU MIESIĄCOM ROKU.

„Janvier“ (styczeń) pochodzi od łacińskiego „Januarius“, miesiąca, poświęconego Janusowi, jednemu z głównych bogów rzymskich; było to bóstwo pokoju i wojny, przedstawiane z obliczem o dwu twarzach.

„Février“ (luty) od „Februarius“: czynić pokutę. Rzymianie czynili to w lutym, przed nowym rokiem, rozpoczynającym się 1-go marca, wierząc (Inf. croire), że przebłagają tem złe duchy.

„Mars“ (wym. mars; marzec, łac. „Martius“). Rzymianie nazywali tak swój pierwszy miesiąc roku na cześć boga Marsa, którego czcili jako boga wojny i ojca Romulusa i Remusa, założycieli Rzymu.

„Avril“ (kwiecień) był poświęcony bogini obfitości — Afrodycie. Nazwa jego pochodzi od „aperire“, otwierać, — ponieważ pąki otwierają się w tym miesiącu wiosny.

„Mai“ (maj) zawdzięcza (Inf. devoir) swoją nazwę bogini greckiej Maji, najstarszej córce Atlasa, mitycznego króla Maurytanji.

„Juin“ (czerwiec) pochodzi od Junony, bogini - opiekunki kobiet, córki Saturna i małżonki Jowisza.

„Juillet“ (lipiec) nosił najprzód nazwę „Quintilis (piąty), ale w roku 45-tym przed Nar. Chrystusa (wym. krist) został nazwany „Julius“ na cześć Juljusza Cezara, urodzonego w tym mies.

„Août“ (wym. u; sierpień) był spoczątku oznaczony nazwą „Sextilis (szósty), ale nadano mu następnie nazwę cesarza Augusta (Augustus).

„Septembre“ (wrzesień) oznacza „siódmy“; ponieważ był to siódmy miesiąc roku rzymskiego.

„Octobre“ (październik), ósmy mies. r. rz.

„Novembre“ (listopad), 9-ty mies. roku rzymskiego.

„Décembre“ (grudzień), dziesiąty miesiąc roku rzymskiego.

SPRYCIARZ.

W sądzie karnym. Przewodniczący do oskarżonego, który właśnie dostał („zainkasował“) sześć miesięcy więzienia.

— Nie macie nic do dodania?

Tamten z uprzejmym uśmiechem:

— Nic, panie sędzio (prezesie). Gdyby to tylko odemnie zależało, tobym już raczej odjął...

PRZYCZYNA.

A. — Ta młoda dziewczyna jest prawdziwym aniołem!

B. — Dlaczego się nie żenisz z nią?

A. — Dlatego, że jej ojciec jest biedakiem (gra słów w jęz. franc.: ange — diable).

UNE AVENTURE DE TRISTAN BERNARD.

Tristan Bernard est assis confortablement dans un compartiment de première classe, et allume un cigare. Un monsieur, assis en face de l'illustre écrivain, lui dit:

— Je vous prie, Monsieur, de ne pas fumer.

— Je ferai ce qu'il me plaira, Monsieur, répond Tristan Bernard.

— Nous allons bien voir!

Le monsieur tire la sonnette d'alarme: le train s'arrête, et le chef de train paraît.

— Qu'y a-t-il? demande-t-il aux voyageurs.

— Il y a que ce voyageur — et il indique Tristan Bernard — fume dans les non-fumeurs.

Le chef de train s'adresse alors à Tristan Bernard; mais celui-ci dit tranquillement:

— Monsieur le chef, demandez d'abord à ce monsieur, qui se plaint, son billet.

Le chef de train demande le billet du monsieur; c'est un ticket de seconde. Le monsieur est expulsé, et le train se remet en marche.

Une voisine demande alors à Tristan Bernard:

— Mais enfin, Monsieur, comment avez-vous pu deviner que ce monsieur avait un billet de seconde?

— C'est bien simple, répondit Tristan Bernard, il avait son ticket dans la poche du gilet, et j'ai vu qu'il était de la même couleur que le mien...

LES AMÉRICAINS.

Un journal de New-York publiait, il y a quelque temps, une annonce ainsi conçue:

„Un monsieur, ayant perdu la jambe droite, désire faire la connaissance d'un monsieur auquel il manque la jambe gauche, dans le but de s'associer avec lui pour l'achat des souliers et des chaussettes; chausse le numéro 43.“

Les Américains perdent quelquefois la jambe, mais jamais la tête.

POUR SAVOIR LA VÉRITÉ.

Un jeune marié disait à un vieux marié:

— Je serais désireux de savoir ce que ma femme pense de moi.

— C'est facile, répondit l'homme d'expérience. Asseyez-vous sur son chapeau neuf et vous serez immédiatement fixé.

EXAMEN DE PATHOLOGIE.

— Pourriez-vous me dire quel est, chez un malade, le signe avant-coureur de la mort?

— Parfaitement, monsieur. C'est l'arrivée du médecin.

PRZYGODA TRISTANA BERNARDA.

Tristan Bernard (współcz. pisarz franc.) siedzi sobie wygodnie w przedziale pierwszej klasy i zapala cygaro. Pewien jegomość, który siedzi naprzeciwko znakomitego pisarza, powiada mu:

— Panie, ja pana proszę nie palić.

— Będę robił, co mi się spodoba [Inf. plaire], proszę pana, — odpowiada Tristan Bernard.

— Zobaczymy właśnie!

Jegomość ów pociąga za hamulec bezpieczeństwa (dosł. dzwonek alarmowy); pociąg zatrzymuje się i główny konduktor zjawia się.

— Co się stało? — pyta pasażerów.

— Ten pasażer, — i wskazuje na Tristana Bernarda, — pali w przedziale dla niepalących.

Główny konduktor zwraca się wtedy do Tristana Bernarda, ale ten powiada spokojnie:

— Panie naczelniku, niech pan najprzód poprosi tego pana, który się skarży [Inf.: se plaindre], o jego bilet [wym.: bijè].

Główny konduktor prosi o bilet pana; jest to bilet drugiej klasy. Pan ten zostaje usunięty i pociąg znowu rusza [Inf. se remettre] w drogę.

Jedna sąsiadka pyta wówczas Tristana Bernarda.

— Ale, proszę pana, jak pan właściwie (ostatecznie) mógł [Inf. pouvoir] odgadnąć, że ten pan miał bilet drugiej klasy?

— To bardzo proste, — odpowiedział Tristan Bernard, — on miał swój bilet w kieszeni kamizelki, a widziałem, że był tego samego koloru, co mój...

AMERYKANIE.

Pewien dziennik w Nowym Jorku zamieścił przed niejakim czasem ogłoszenie o następującem brzmieniu [Inf. concevoir — ująć]:

„Pan, który stracił prawą nogę, pragnie nawiązać znajomość z panem, któremu brak lewej nogi, w celu zawarcia z nim spółki do kupowania bucików i skarpetek; numer obuwia 43.“

Amerykanie tracą czasami nogę, ale nigdy — głowy.

ŻEBY SIĘ DOWIEDZIEĆ PRAWDY.

Pewien młody matzonek mówi do starego:

— Pragnąłbym wiedzieć, co moja żona o mnie myśli.

— To łatwe, — odrzekł mąż doświadczony. — Usiądź pan [Inf. s'asseoir] na jej nowym kapeluszu, a upewni się pan natychmiast.

EGZAMIN Z PATOLOGJI.

— Czy może (dosł. mógłby; inf. pouvoir) pan mi powiedzieć, co u chorego jest zwiastunem [le signe — znak] śmierci?

— I owszem, panie (profesorze). Jest nim przybycie lekarza.

L'HISTOIRE UNIVERSELLE.

Quand le jeune prince Zémire, disciple du docteur Zeb, succéda à son père sur le trône de Perse, il fit appeler tous les savants de son royaume, et, les ayant réunis, il leur dit:

— Le docteur Zeb, mon maître, m'a enseigné que les souverains s'exposeraient à moins d'erreurs s'ils étaient éclairés par l'exemple du passé. C'est pourquoi je veux étudier les annales des peuples. Je vous ordonne de composer une histoire universelle et de ne rien négliger pour la rendre complète.

Les savants promirent de satisfaire le désir du prince, et s'étant retirés, ils se mirent aussitôt à l'oeuvre. Au bout de trente ans, ils se présentèrent devant le roi, suivis d'une caravane composée de douze chameaux, portant chacun cinquante volumes. Le secrétaire de l'académie, s'étant prosterné sur les degrés du trône, parla en ces termes:

— Sire, les académiciens de votre royaume ont l'honneur de déposer à vos pieds l'histoire universelle qu'ils ont composée à l'intention de Votre Majesté. Elle comprend six mille tomes et renferme tout ce qu'il nous a été possible de réunir touchant les moeurs des peuples et les vicissitudes des empires. Nous y avons inséré les anciennes chroniques qui ont été heureusement conservées, et nous les avons illustrées de notes abondantes sur la géographie, la chronologie et la diplomatie.

Le roi répondit:

— Messieurs, je vous suis fort obligé de la peine que vous vous êtes donnée. Mais je suis fort occupé des soins du gouvernement. D'ailleurs, j'ai vieilli pendant que vous travailliez. J'ai passé de dix ans ce qu'un poète appelle le milieu de sa vie, et je ne puis raisonnablement espérer d'avoir le temps de lire une longue histoire. Elle sera déposée dans les archives du royaume. Veuillez m'en faire un résumé mieux proportionné à la brièveté de l'existence humaine.

Les académiciens de Perse travaillèrent vingt ans encore; puis apportèrent au roi quinze cents volumes sur trois chameaux.

— Sire, dit le secrétaire perpétuel d'une voix affaiblie par le travail et l'âge, voici notre nouvel ouvrage. Nous croyons n'y avoir rien omis d'essentiel.

— Il se peut, répondit le roi, mais je ne le lirai point. Je suis vieux; les longues entreprises ne conviennent point à mon âge; abrégez encore et ne tardez point.

Ils tardèrent si peu qu'au bout de dix ans ils revinrent suivis d'un seul chameau, porteur de cinq cents volumes.

HISTORJA ŚWIATA.

Kiedy młody książę Zemir, uczeń doktora Zeba, wstąpił (wym.: sükseda) po swoim ojcu na tron Persji, kazał zwołać wszystkich uczonych swego królestwa i zebrawszy ich, rzekł im:

— Doktor Zeb, mój nauczyciel, pouczał mnie, że monarchowie byliby narażeni na mniej błędów, gdyby oświeceni byli przykładem przeszłości. Oto dlatego pragnę przestudjować kroniki historyczne narodów. Rozkazuję wam ułożyć historję świata i nie pominąć niczego, aby ją uczynić kompletną.

Uczeni przyrzekli (Inf. promettre) zadośćuczynić życzeniu księcia i oddaliwszy się, zabrali się natychmiast do dzieła. Po upływie trzydziestu lat stawili się przed królem, a towarzyszyła (Inf. suivre) im karawana złożona z dwunastu wielbłądów, z których każdy dźwiagał po pięćset tomów. Sekretarz akademji, padłszy na twarz u stóp tronu, przemówił w te słowa:

— Najjaśniejszy Panie, uczeni (akademicy) królestwa mają zaszczyt złożyć u Twych stóp historję świata, którą ułożyli stosownie do intencji Waszej Królewskiej Mości. Obejmuje ona sześć tysięcy tomów i zawiera wszystko, co mogliśmy zebrać odnośnie do zwyczajów narodów i zmiennych losów państw. Zamieściliśmy w niej dawne kroniki, które zostały szczęśliwie zachowane, i objaśniliśmy je licznemi (objitemi) uwagami o geografji, chronologii i dyplomacji.

Król odpowiedział:

— Panowie, jestem wam bardzo obowiązany za trud, jakście sobie zadali. Ale jestem ogromnie zajęty sprawami (troskami) rządzenia. Zresztą, ja się postarzałem, podczas gdy wyście pracowali. Przekroczyłem o dziesięć lat to, co pewien poeta nazywa środkiem swego życia, i rozsądnie nie mogę spodziewać się, bym miał czas na przeczytanie długiej historji. Będzie ona złożona w archiwach królestwa. Zechciejcie (Inf. vouloir) zrobić mi z niej streszczenie, bardziej dostosowane do krótkotrwałości życia ludzkiego.

Uczeni Persji pracowali jeszcze dwadzieścia lat, następnie przynieśli królowi tysiąc pięćset tomów na trzech wielbłądach.

— Wasza Królewska Mość, — rzekł dożywotni sekretarz głosem, osłabionym przez pracę i wiek. — Oto nasza nowa praca. — Sądźmy (Inf. croire), że nie opuściliśmy w niej niczego istotnego.

— Może być (Inf.: se pouvoir), — odparł król, — ale ja nie będę tego czytał. Jestem stary i długie przedsięwzięcia nie odpowiadają memu wiekowi; skróćcie to jeszcze i nie zwlekajcie.

Zwlekali tak mało, że po upływie dziesięciu lat powrócili, przyczem postępował za nimi jeden jedyny wielbłąd, niosący pięćset tomów.

— Je me flatte, dit le secrétaire perpétuel, d'avoir été compendieux.

— Vous ne l'avez pas encore été suffisamment, répondit le roi. Je suis au bout de ma vie. Abrégez, si vous voulez que je sache, avant de mourir, l'histoire des hommes.

On revit le secrétaire perpétuel devant le palais au bout de cinq ans. Marchant avec des béquilles, il tenait par la bride un petit âne qui portait un gros livre sur son dos.

— Hâtez-vous, lui dit un officier, le roi se meurt.

En effet, le roi était sur son lit de mort. Il tourna vers l'académicien et son gros livre un regard presque éteint, et il dit en soupirant:

— Je mourrai donc sans savoir l'histoire des hommes!

— Sire, répondit le savant, presque aussi mourant que lui, je vais vous la résumer en trois mots: Ils naquirent, ils souffrirent, ils moururent.

C'est ainsi que le roi de Perse apprit l'histoire universelle au moment de passer, comme on dit, de ce monde à l'autre.

(Anatole France)

— *Tuszę sobie, — powiedział dożywotni sekretarz, — że byłem zwięzły.*

— *Nie był pan nim jeszcze w dostatecznym stopniu, — odpowiedział król. — Jestem u schyłku mego życia. Skróćcie to, jeżeli chcecie, abym przed śmiercią poznał dzieje ludzkości.*

Widziano znowu dożywotniego sekretarza przed pałacem po upływie pięciu lat. Chodząc o kulach, trzymał za uzdę młodego osiołka, który niósł na swoim grzbiecie wielką księgę.

— *Pośpiesz się pan, — powiedział mu jeden oficer, — król jest konający (Inf. se mourir).*

Rzeczywiście, król leżał na łożu śmierci. Skierował na uczonego i jego wielką księgę przygasty niemal wzrok i powiedział z westchnieniem:

Umrę więc, nie poznawszy historii ludzkości.

— *Wasza Królewska Mość, — odrzekł uczone, prawie tak samo umierający jak on, — streszczę Ci to zaraz w trzech słowach: Rodzili się [Inf. naitre), cierpieli, umierali.*

W ten oto sposób król Persji poznał (Inf. apprendre), historję świata w chwili przeniesienia się, jak to mówią, z tego świata na tamten.

Anatol France

LES ASSIETTES DE BOIS DU ROI AUGUSTE.

Le 26 juin 1730, Auguste, roi de Pologne, était campé en Saxe sur les bords de l'Elbe; il voulut qu'un dîner splendide fût servi à toute son armée, composée de trente mille hommes. De longs chapitres sont consacrés par les chroniqueurs polonais et les chroniqueurs saxons à la description des circonstances dont fut accompagné ce repas original, où des boeufs tout entiers étaient rôtis dans de vastes chaudières, où le dessert était dressé par l'architecte général du royaume, et où les gâteaux étaient découpés à la hache par des charpentiers.

Outre les assiettes ordinaires, une assiette en bois avait été sculptée pour chaque soldat, et sur chacune d'elles avaient été inscrits le millésime et la date du jour de la fête; de plus, un sujet de circonstance était représenté par un bas-relief.

Le repas terminé, l'armée fut rangée par les chefs sur les bords de la rivière, et, à leur commandement, les trente mille assiettes furent lancées dans l'Elbe par les soldats, pour porter la nouvelle de la magnificence du roi Auguste à tous les rivages arrosés par le fleuve. La vanité du roi a dû être satisfaite par ce singulier moyen de publicité, car aujourd'hui encore les assiettes de bois du 26 juin 1730 sont conservées et montrées par les familles des bords de l'Elbe.

DREWNIANE TALERZE KRÓLA AUGUSTA.

W dniu 26-go czerwca 1730 r. August, król polski, rozłożył się obozem w Saksonji na brzegach Elby; zażądał, by wydano wspaniały obiad dla całej jego armji, złożonej z trzydziestu tysięcy ludzi. Długie rozdziały poświęcają kronikarze polscy i kronikarze sascy opisowi okoliczności, które towarzyszyły tej oryginalnej uczcie, gdzie całe woły smażono w obszernych kottach, gdzie deser był przyrządzony przez naczelnego budowniczego królestwa i gdzie ciasta były odcinane siekierą przez cieśli.

Poza zwykłemi talerzami dla każdego żołnierza był wyrzeźbiony (wym. skülté) drewniany talerz, a na każdym był wyryty napis (Inf. inscrire, jak écrire) z datą roku i dnia tej uroczystości; ponadto przedstawiony był w płaskorzeźbie (wym. barlje'f) temat okolicznościowy.

Gdy uczta się skończyła, armja została ustawiona (rzędem) przez dowódców nad brzegami rzeki i na ich komendę trzydzieści tysięcy talerzy zostało rzuconych do Elby przez żołnierzy, aby roznieść wieść o hojności króla Augusta ku wszystkim brzegom zraszany przez rzekę. Próżność króla musiała (inf. devoir) chyba być zaspokojona przez ten osobliwy środek rozgłosu, gdyż jeszcze po dziś dzień talerze drewniane z dnia 26-go czerwca 1730 roku są przechowywane i pokazywane przez rodziny z nad brzegów Elby.

UNE NOUVELLE MÉTHODE.

Deux officiers français entrent dans un café à Paris et se mettent à une table, non loin d'un sec et long personnage, qui fume un cigare en regardant attentivement autour de lui. Une conversation vive et gaie s'engage entre les officiers sur un célèbre acteur.

„Il arrivera bientôt,“ fait observer l'un d'eux.

A ces mots, le grave étranger ouvre la bouche et dit en mauvais français avec le plus grand flegme: „J'arrive, tu arrives, etc.“

L'officier stupéfait, s'approche vivement de l'étranger en lui disant: „Est-ce à moi que vous parlez, monsieur?“

„Je parle,“ répond l'étranger, „tu parles, etc.“

„Laissez donc cet homme,“ dit l'autre officier à son ami, „il est fou.“

„Je suis fou, tu es fou, etc.“

L'officier hors de lui s'écrie: „Sortez, monsieur!“

„Je sors, tu sors, il sort, nous sortons, vous sortez, ils sortent,“ dit l'étranger en sortant tranquillement du café.

L'officier insulté dégaîne, tandis que son ami tend son épée à l'étranger. Les fers se croisent. L'étranger lie l'arme de son adversaire, et la lance contre le mur. Puis il sort un cigare, et l'allume tranquillement.

Le Français, désarmé, reste comme frappé de la foudre. Son ami s'approche:

„Mais, enfin, vous expliquerez-vous?...“

„J'explique, tu...“ Puis, en anglais: „Comprenez-vous la langue de Byron?“

„Oui.“

„Eh bien, messieurs, j'étudie le français, et mon professeur m'a conseillé, comme exercice très utile de conjuguer les verbes. J'ai pris alors la résolution de ne jamais entendre un verbe français sans le conjuguer...“

„Et c'est pour cela que...“

„Oui, c'est pour cela...“

Nos trois hommes partent d'un grand éclat de rire, et s'en vont dîner sur le boulevard.

Le mari: — Cela me dégoûterait, moi, de porter sur la tête les cheveux d'une autre femme.

La femme: — Tu portes bien sur le dos la laine d'une autre bête.

Mąż: „Jabym się brzydził [le dégoût — wstręt] nosić na głowie włosy innej kobiety.“

Zona: „A nosisz przecież na grzbiecie wełnę innego zwierzęcia.“

NOWA METODA.

Dwaj oficerowie francuscy wchodzą do pewnej kawiarni w Paryżu i siadają przy stole, niedaleko od jakiegoś chudego długiego osobnika, który pali cygaro, rozglądając się uważnie dokoła siebie. Między oficerami wywiązuje się ożywiona wesoła rozmowa o pewnym słynnym aktorze.

„On wkrótce przybędzie,“ zaznacza jeden z nich.

Przy tych słowach poważny cudzoziemiec otwiera usta i powiada lichą francuzczyzną nadzwyczaj flegmatycznie: „Ja przybywam, ty przybywasz, i t. d.“

Oficer, zdumiony, zbliża się żywo do cudzoziemca, powiadając do niego: „Czy do mnie pan mówi?“

„Ja mówię,“ odpowiada cudzoziemiec, „ty mówisz, i t. d.“

„Zostaw-że tego człowieka,“ powiada drugi oficer do swego przyjaciela, „to jest warjat.“

„Ja jestem warjat, ty jesteś warjat, i t. d.“

Oficer, straciwszy panowanie nad sobą (zwrot: être hors de soi), krzyczy: „Wyjdź pan!“

„Ja wychodzę, ty wychodzisz, on wychodzi, my wychodzimy, wy wychodzicie, oni wychodzą,“ powiada cudzoziemiec, wychodząc spokojnie z kawiarni.

Oficer, obrażony, dobywa szpady z pochwy, podczas gdy jego przyjaciel podaje swoją szpadę cudzoziemcowi. Szpady (żelaza) krzyżują się. Cudzoziemiec wytrąca swemu przeciwnikowi broń i odrzuca ją do muru. Następnie wyjmując cygaro i zapala je spokojnie.

Francuz, rozbrojony, staje jakby rażony piorunem. Jego przyjaciel zbliża się:

„Ależ nareszcie wytłumaczy się pan?...“

„Ja tłumaczę, ty...“ Następnie po angielsku: „Czy rozumie pan język Byrona (wym. baj'ron)?“

„Tak.“

„Otóż, moi panowie: uczę się francuskiego i mój nauczyciel radził mi, jako bardzo pożyteczne ćwiczenie, odmieniać czasowniki. Powziąłem tedy postanowienie, że kiedykolwiek usłyszę jakiś czasownik francuski, będę go odmieniał...“

„Więc dlatego...“

„Tak, dlatego...“

Nasza trójka wybucha głośnym śmiechem (zwrot: partir d'un éclat de rire) i udaje się (Inf. s'en aller), na obiad na bulwary.

Przekład polski, służący do lepszego zrozumienia tekstu obcojęzycznego, jest w miarę możliwości dokładny (często dosłowny), to też odbiega niekiedy od przekładu literackiego.

LE PREMIER AVION TRANSATLANTIQUE.

En 1913, alors que l'aviation était encore en enfance, l'idée de réaliser un vol transocéanique germa dans le cerveau du jeune constructeur: le même Sikorski, dont le nom demeure attaché à la première tentative de liaison aérienne entre les deux continents.

Au cours de cette année 1913, Sikorski mena à bien la construction d'un biplan de taille gigantesque, qui fut baptisé „Le Grand“. Ses caractéristiques étaient les suivantes: 18 mètres d'envergure, 20 mètres de longueur, 120 mètres carrés de surface portante, 2.700 kilos de poids à vide et 3.200 kilos en ordre de marche.

Le Grand, pour se préparer au vol France-Etats-Unis, effectua avec succès de nombreux vols. Malheureusement, il fut détruit dans des circonstances bizarres avant d'avoir pu se mesurer avec l'Océan. Lors d'un concours militaire, à Saint-Petersbourg, le moteur d'un avion allemand qui évoluait au-dessus de lui se détacha soudain et réduisit en miettes l'appareil.

Tel fut le sort malheureux du premier avion transatlantique...

Nie raz, lecz kilkakrotnie — i to na głos — należy odczytywać tekst obcojęzyczny „Echa“, aby się przyzwyczaić do dźwięku mowy obcej i zapamiętać poszczególne wyrazy i zwroty.

PSYCHOLOGIE.

On lut, un jour, dans plusieurs grands journaux new-yorkais, imprimée en gros caractères, cette annonce:

„Apportez-moi un dollar! X..., rue Y..., No. 12.“

Le lendemain, on lisait à la même place:

„Vous pouvez apporter votre dollar jusqu'à demain.“

Et le surlendemain:

„Si vous n'apportez pas votre dollar aujourd'hui, gardez-le; demain ce sera trop tard!“

Un journaliste, curieux, comme son métier l'exige, se rendit à l'adresse indiquée et y trouva une dactylographe qui se déclara autorisée à recevoir tous les dollars qu'on apporterait à M. X..., mais se refusa à toute explication concernant la destination de ces dollars. De plus en plus curieux et intrigué, le journaliste fit une enquête et finit par apprendre que le M. X... était un gros négociant de New-York qui avait fait le pari avec quelques amis qu'il trouverait dans la ville mille „poires“ qui lui apporteraient un dollar sans qu'elles sussent pourquoi.

Il a gagné son pari haut la main, car, au bout de trois jours, il avait encaissé 1.200 dollars — qu'il s'empessa, d'ailleurs, de restituer.

I-SZY SAMOLOT TRANSATLANTYCKI.

W roku 1913, wtedy, gdy lotnictwo było jeszcze w powijakach, idea urzeczywistnienia lotu poprzez ocean kiełkowała w mózgu pewnego młodego konstruktora: tego samego Sikorskiego, którego nazwisko pozostaje związane z pierwszą próbą (usiłowaniem) połączenia powietrznego między obydwoma kontynentami.

W ciągu tegoż roku 1913 Sikorski doprowadził do skutku [zwrot: mener à bien] budowę dwupłatowca o olbrzymich rozmiarach, który został ochrzczony nazwą „Wielki“. Jego cechy znamienne były następujące: rozpiętość skrzydeł 18 metrów, długość 20 metrów, powierzchnia nośna 120 mtr. kw., waga własna 2700 kilogramów, z obciążeniem zaś (dosł. w szyku marsz.) 3200 kilogr.

By przygotować się do lotu Francja — Stany Zjednoczone, „Wielki“ wykonał z powodzeniem liczne loty. Na nieszczęście został on zniszczony w przedziwnych okolicznościach, zanim mógł się zmierzyć z oceanem. Podczas zawodów wojskowych w Petersburgu motor samolotu niemieckiego, który wykonywał ewolucje ponad nim, oderwał się nagle i zniszczył doszczętnie [zwrot: réduire en miettes] aparat.

Taki był nieszczęsny los pierwszego samolotu transatlantycznego...

PSYCHOLOGJA [wym. psikoloji].

Pewnego dnia wyczytano [Inf. lire] w kilku wielkich dziennikach nowojorskich takie ogłoszenie, wydrukowane dużymi literami:

„Przynieś mi jednego dolara! X..., ulica Y..., nr. 12.“

Nazajutrz czytano na tem samym miejscu:

„Możesz przynieść swego dolara do jutra.“

A pojutrze:

„Jeżeli nie przyniesiesz swego dolara dziś, to zatrzymaj go; jutro będzie za późno!“

Pewien dziennikarz, będąc ciekawy, jak tego wymaga jego zawód, udał się pod wskazany adres i zastał tam maszynistkę, która oświadczyła, że jest upoważniona do przyjmowania wszystkich dolarów, przynoszonych dla p. X..., ale odmówiła wszelkich wyjaśnień, dotyczących przeznaczenia tych dolarów. Coraz więcej zaciekawiony i zaintrygowany dziennikarz przeprowadził dochodzenie i w końcu dowiedział się [zwrot: finir par...], że p. X... jest wielkim kupcem w Nowym Jorku, który założył się (le pari — zakład) z kilkoma przyjaciółmi, że znajdzie w mieście tysiąc „frajerów“ [la poire — gruszka], którzy mu przyniosą dolara, nie wiedząc [Imparf. du subj. od savoir] dlaczego.

Wygrał swój zakład z łatwością [zwrot: haut la main], bo po trzech dniach zainkasował 1.200 dolarów, które zresztą pospieszył zwrócić.

PIERRE JEAN DE BÉRANGER
(1780—1857)

P O N I A T O W S K I

1.

Quoi! vous fuyez, vous, les vainqueurs du monde!
Devant Leipzig le sort s'est-il mépris?
Quoi! vous fuyez! et ce fleuve qui gronde
D'un pont qui saute emporte les débris!
Soldats, chevaux, pêle-mêle, et les armes,
Tout tombe là; l'Elster roule entravé.
Il roule sourd aux vœux, aux cris, aux larmes:
„Rien qu'une main, Français, je suis sauvé!“

2.

„Rien qu'une main! malheur à qui l'implore!
Passons, passons. S'arrêter! et pour qui?“
Pour un héros que le fleuve dévore:
Blessé trois fois, c'est Poniatowski.
Qu'importe! on fuit. La frayeur rend barbare.
A pas un cœur son cri n'est arrivé.
De son coursier le torrent le sépare:
„Rien qu'une main, Français, je suis sauvé!“

3.

Il va périr; non, il lutte, il surnage;
Il se rattache aux longs crins du coursier.
„Mourir noyé! dit-il, lorsqu'au rivage
J'entends le feu, je vois luire l'acier!
Frères, à moi! vous vantiez ma vaillance.
Je vous chéris; mon sang l'a bien prouvé.
Ah! qu'il m'en reste à verser pour la France!
Rien qu'une main, Français, je suis sauvé!“

4.

Point de secours! et sa main défaillante
Lâche son guide: adieu, Pologne, adieu!
Mais un doux rêve, une image brillante,
Dans son esprit descend du sein de Dieu.
„Que vois-je? enfin, l'aigle blanc se réveille,
Vole, combat, de sang russe abreuvé.
Un chant de gloire éclate à mon oreille.
Rien qu'une main, Français, je suis sauvé!“

5.

Point de secours! il n'est plus, et la rive
Voit l'ennemi camper dans ses roseaux.
Ces temps sont loin, mais une voix plaintive
Dans l'ombre encore appelle au fond des eaux;
Et depuis peu (grand Dieu, fais qu'on me croie!)
Jusques au ciel son cri s'est élevé.
Pourquoi ce cri que le ciel nous renvoie:
„Rien qu'une main, Français, je suis sauvé!“

6.

C'est la Pologne et son peuple fidèle
Qui tant de fois a pour nous combattu:
Elle se noie au sang qui coule d'elle,
Sang qui s'épuise en gardant sa vertu.

I.

*Co?! wy pierzchacie, zwycięzcy świata!
Zali, pod Lipskiem, los wzgardził wami?
Co! wy pierzchacie! a nurt pomiata
Wysadzonego mostu szczątkami!
Żołnierze, konie, oręż... wchłania
Wszystko Elstera w spętanej fali.
Toczy ją, głucha na łzy, błagania:
„Ręki, Francuzi — to mnie ocali!“*

2.

*„Ręki?“ — O biada mu, co jej czeka!
Przechodźmy. Stańmy! zali wart troski?“
To bohatera pochłania rzeka:
Trzykrotnie ranny, to Poniatowski.
Pierzchają, w trwodze zdziczali. Taka
Odezwa serca im nie zapali.
Już go oddziela nurt od rumaka:
„Ręki, Francuzi — to mnie ocali!“*

3.

*Zginie... nie... jeszcze walczy w fal biegu.
Chwyta się długiej grzywy bieguna.
„Zatonąć?!“ — mówi. — „Gdy tam na brzegu
Grzmiały strzały — błyszczy stal — płonie łuna!
Hej! do mnie, bracia! W walk zawierusze
Wszak-żeście męstwo moje poznali.
Jeszcze za Francję krew wylać muszę!
Ręki, Francuzi — to mnie ocali!“*

4.

*Niema pomocy! Ręka omdlała
Wypuszcza cugle: „Polsko! bądź zdrowa!“
Ale mu oto w duszy zapala
Ów obraz, co się na dnie jej chowa:
„Orzeł się biały — przebóg! — kołyszcie!
Już na nim wraza krew się koralii!
Cudną pieśń sławy nademną słyszę...
Ręki, Francuzi — to mnie ocali!“*

5.

*Niema pomocy! Znikł! Brzegiem rzeki
Już nieprzyjaciół zajmuje trzciny.
Dziś jeszcze — choć to już czas daleki —
Bije z wód głębi ów głos jedyny.
Znow od niedawna — spraw wielki Boże,
By mi wierzone! — ów głos się zali.
Przecz rwie się próżno w niebios przestworze?
„Ręki, Francuzi — to mnie ocali!“*

6.

*To Polska woła i naród wierny,
Co z nami w pole szedł tyle razy;
We własnej tonie dziś krwi niezmiernej,
Na wyczerpaniu, a wciąż bez skazy.*

Comme ce chef mort pour notre patrie,
Corps en lambeaux dans l'Elster retrouvé,
Au bord du gouffre un peuple entier nous crie:
„Rien qu'une main, Français, je suis sauvé!“

Jak wódz, co oddał za Francję życie,
Co go dobyto z Elstery fali —
Cały dziś naród woła... słyszycie?
„Ręki, Francuzi — to mnie ocali!“

UWAGI I SŁÓWKA.

[Ad 1: *fuir*, uciekać; *mépriser*, wzgardzić; *gronder*, warczeć, huczeć; *sauter*, wylecieć w powietrze, skoczyć; *pêle-mêle*, w nieładzie; *entraver*, spętać, tamować; *le voeu*, życzenie; *rien que*, tylko.]

[Ad 2: *implorer*, błagać; *qu'importe!*, cóż to znaczy, mniejsza o to; *rendre barbare*, uczynić barbarzyńcą; *pas un*, żaden, ani jeden.]

[Ad 3: *surnager*, pływać na wierzchu; *se rattacher*, uczepić się; *le crin*, włosie (la crinière, grzywa); *noyé*, utopiony, topielec; *lutre*, błyszczeć; *vanter*, chwalić; *la vaillance*, męstwo, waleczność; *chérir*, pokochać; *prouver*, dowieść.]

[Ad 4: *doux*, słodki; *le rêve*, marzenie, urojenie; *descendre*, zstąpić; *le sein* (wym. sę), łono; *se réveiller*, obudzić się; *combattre*, walczyć; *abreuver*, poić, zmaczać.]

[Ad 5: *camper*, obozować, usadowić; *plaintif*, żalony; *l'ombre* (f.), cień; *croire*, wierzyć; *renvoyer*, odsyłać.]

[Ad 6: Poeta ma tu na myśli powstanie listopadowe 1830/31. — *Couler*, płynąć, cieć; *s'épuiser*, wyczerpać się; *garder*, zachować; *la vertu*, cnota, zaleta; *en lambeaux*, poszarpany, w strzępach; *retrouver*, odnaleźć; *le gouffre*, przepaść, otchłań.]

Przekład polski Władysława Nawrockiego.

LE CHAMP-DE-MARS À PARIS.

Le Champ-de-Mars était un vaste terrain situé entre la façade septentrionale de l'École militaire et la rive gauche de la Seine; il est devenu aujourd'hui l'un des plus beaux quartiers de Paris. Le Champ-de-Mars était autrefois affecté aux manoeuvres militaires et aux revues de troupes. Il tire son nom du „Champ-de-Mars“ de Rome, où s'exerçaient également les soldats. Le nom de cet emplacement, sur lequel ont eu lieu les grandes Expositions de 1867, 1878, 1889, 1900, est mêlé par de nombreux épisodes aux pages les plus mémorables de l'histoire de France. C'est là que fut célébrée, entre autres, la fameuse „Fête de la Fédération“, le 14 juillet 1790.

LE HOQUET DU ROI

Tout le monde sait que l'émotion subite change le rythme respiratoire et arrête le hoquet dans nombre de cas. Louis XIV, qui était un gros mangeur, avait souvent le hoquet après son repas. On raconte qu'un jour où il devait recevoir des ambassadeurs, il était atteint de ce spasme, particulièrement désagréable pour la dignité d'un roi, dans une réception officielle. Le comte de Saint-Aignan, devant l'ennui de son maître, sortit et revint avec un papier à la main.

— Sire, dit-il, une mauvaise nouvelle des armées. Turenne est battu!

Le roi pâlit et demeura quelques secondes sans rien dire.

— C'était faux, Sire, s'écria le comte de Saint-Aignan. Turenne a vaincu l'ennemi et moi je viens de vous débarrasser de votre hoquet!

POLE MARSOWE W PARYŻU.

Pole Marsowe było rozległym obszarem, położonym między północną fasadą szkoły wojskowej a lewym brzegiem Sekwany; stało się ono dziś jedną z najpiękniejszych dzielnic Paryża. Pole Marsowe było dawniej przeznaczone na manewry wojenne i rewje wojsk. Nazwę swoją wywodzi z „Pola Marsowego“ w Rzymie, gdzie również ćwiczyli się żołnierze. Nazwa tego placu, na którym miały miejsce wielkie wystawy z lat 1867, 1878, 1889, 1900, połączona jest licznymi epizodami z najbardziej pamiętnymi kartami dziejów Francji. Tu odbył się, między innymi, obchód słynnego „Święta Zjednoczenia“ w dniu 14-go lipca 1790 r.

CZKAWKA KRÓLA.

Wszyscy wiedzą, że nagłe wzruszenie zmienia miarowość oddechu i wstrzymuje w wielu wypadkach czkawkę. Ludwik XIV (1638—1715), który był żartokiem, miewał często czkawkę po posiłku. Opowiadają, że pewnego dnia, gdy miał przyjmować ambasadorów, chwycił (atteindre, dotknąć) go ten skurcz, szczególnie nieprzyjemny dla godności królewskiej na oficjalnym przyjęciu. Hrabia de Saint-Aignan, domyślając się kłopotu swego pana, wyszedł i wrócił z jakimś papierem w rękę.

— Wasza Królewska Mość, — powiedział, — zła nowina od armji, Turenne pobity!

Król zbladł i pozostał przez kilka sekund bez słów (nic nie mówiąc).

— To była nieprawda (fałsz), Wasza Król. Mość! — zawołał hr. de Saint-Aignan. — Turenne zwyciężył (Inf. vaincre) nieprzyjaciela, a ja uwolniłem właśnie W. Kr. Mość od czkawki!

Correspondance commerciale.

AFFAIRES DE BANQUE.
COMPTE - COURANT.

ENVOI D'UN COMPTE - COURANT.

Varsovie, le 31 décembre 1934.

Monsieur Jean Bertrandi, Anvers.

Nous avons l'avantage de vous remettre sous ce pli, l'extrait de votre compte-courant chez nous, arrêté au 31 décembre 1934 et présentant un solde de Zl. 467.90 en notre faveur.

Veuillez l'examiner et nous dire si vous le trouvez juste (si nous marchons d'accord).

Agréez, Monsieur, l'assurance de notre considération.

(—) Banque Générale d'Escompte.

RÉPONSE PROVISOIRE.

Anvers, le 2 janvier 1935.

A la Banque Générale d'Escompte, Varsovie.

D'après votre compte, arrêté au 31 décembre 1934, je serais votre débiteur de Zl. 467.90. Je ne tarderai pas à examiner le compte et je vous ferai savoir s'il accorde avec mes écritures.

En attendant je vous présente, Messieurs, mes salutations dévouées.

(—) Jean Bertrandi.

AUTRE RÉPONSE ACCORD
(CONFORMITÉ).

A la Banque Générale d'Escompte, Varsovie.

Ayant reçu votre honorée du 31 décembre 1934 renfermant l'extrait de mon compte-courant chez vous, je l'ai reconnu exact et porté à votre crédit sur nouveau compte le solde de Zl. 467.90.

Agréez, Messieurs, mes salutations empressées.

(—) Jean Bertrandi.

MANQUE D'ACCORD. (NON ACCORD).

A la Banque Générale d'Escompte, Varsovie.

D'après votre compte-courant que je viens de recevoir, il vous revient Zl. 467.90. Je n'y vois pas figurer ma remise de Zl. 60.— du 15 novembre p. (passé) tandis que du reste je suis d'accord avec votre relevé; veuillez donc réparer cette omission et m'adresser un extrait de compte redressé.

Agréez, Messieurs, l'assurance de ma parfaite considération.

(—) Jean Bertrandi.

REDRESSEMENT.

Varsovie, le 5 janvier 1935.

Monsieur Jean Bertrandi, Anvers.

D'accord avec le contenu de votre honorée du 2 c. (courant) nous avons fait redresser votre compte qui maintenant se balance par un solde de Zl. 407.90 en notre faveur.

Korespondencja handlowa.

SPRAWY BANKOWE. KONTOKURENT.

WYSŁANIE KONTOKURENTU.

Warszawa, dn. 31-go grudnia 1934 r.

Wielmożny Pan Jan Bertrandi w Antwerpji.

Mamy zaszczyt przesać W Panu w załączeniu (le pli — koperta) wyciąg z Jego rachunku bieżącego u nas, zamknięty po dzień 31-go grudnia 1934 r. i wykazujący pozostałość zł. 467.90 na naszą korzyść.

Zechce Pan sprawdzić go i podać nam, czy znajduje go dokładnym (czy się zgadzamy).

Z poważaniem (dosł.: przyjm Pan zapewnienia naszego poważania)

(—) Powszechny Bank Dyskontowy

ODPOWIEDŹ TYMCZASOWA.

Antwerpja, dn. 2-go stycznia 1935 r.

Do Powsz. Banku Dysk. w Warszawie.

Według obliczenia W Panów po dz. 31-go grudnia 1934 r. jestem (dosł. byłbym) Im dłużny zł. 467.90. Nie omieszkać sprawdzić rachunku i zawiadomić (faire savoir) W Panów, czy się zgadza z moimi księgowaniami.

Tymczasem łączę wyrazy szacunku i poważania (la salutation — pozdrowienie; dévoué — oddany).

(—) Jan Bertrandi.

DRUGA ODPOWIEDŹ. ZGODNOŚĆ.

Do Powsz. Banku Dysk. w Warszawie.

Otrzymałszy cenne pismo W Panów z dn. 31-go grudnia 1934 r. zawierające wyciąg z mego rachunku bieżącego u Nich, uznałem (Inf. reconnaître) go za dokładny i przenieśliem na nowy rachunek pozostałość zł. 467.90 na korzyść WPP.

Proszę przyjąć wyrazy mego poważania (empressé — usłużny).

(—) J. Bertrandi.

BRAK ZGODNOŚCI. (NIEZGODNOŚĆ).

Do Powsz. Banku Dysk. w Warszawie.

Według wyciągu W Panów, który właśnie otrzymałem, należy się (zwrot: il me revient (od revenir) mnie się należy) Im zł. 467.90. Nie widzę, by figurowała w nim moja rymesa (p. dalej) na zł. 60.— z 15-go listopada ubiegłego roku, podczas gdy co do reszty jestem w zgodności z wyciągiem W Panów. Zechcą więc W Panowie sprostować to przeoczenie i nadesłać mi poprawiony wyciąg z rachunku.

Z prawdziwym poważaniem (—) J. B.

SPROSTOWANIE.

Warszawa, dn. 5-go stycznia 1935 r.

Wielmożny Pan Jan Bertrandi w Antwerpji.

Zgodnie z treścią cennego pisma W Pana z dn. 2-go bieżącego (miesiąca) kazaliśmy sprostować Jego konto, które zamyka się (wyrównywa) obecnie pozostałością zł. 409.70 na naszą korzyść.

En vous adressant sous ce pli un nouvel extrait, nous vous prions de bien vouloir agréer nos excuses pour l'erreur commise.

Constamment à vos ordres, nous vous saluons, Monsieur, bien sincèrement.

(—) Banque Générale d'Escompte.

REMISE.

Anvers, le 10 janvier 1935.

A la Banque Générale d'Escompte, Varsovie.

J'ai l'honneur de vous remettre par la présente:

Zl. 150.— au 1-er mars sur L. Dalko
 „ 350.— „ 15 april „ S. Weiss
 „ 120.— à vue sur J. Nord et G. Klein

Zl. 620.— en tout, sur votre place, dont veuillez créditer mon compte et m'accuser réception.

Je vous salue avec considération.

(—) Jean Brandi.

FAITS DIVERS.

— Dans l'Etat de Connecticut, il est absolument défendu, sous peine de prison, de tuer les aigles.

— Un naturaliste qui, il y a quinze ans, fit une collection d'escargots qu'il mit dans une vitrine, voulut, ces jours derniers, nettoyer leurs coquilles. Il les fit tremper dans de l'eau tiède; au bout de quelques minutes les bestioles, sous l'influence de l'humidité, étaient ranimées; elles grimpaient le long de la paroi du vase où on les avait placées.

— Des fleurs coupées se conservent longtemps si on ajoute à l'eau souvent renouvelée un peu de sucre ou de salpêtre.

— Les premiers timbres-poste ont été créés en Angleterre.

AU CONTRAIRE.

Jeannot a dû rester à l'école, parce qu'il avait mal fait son devoir.

— Tu n'as probablement pas compris ce que le maître a dit, reproche avec douceur la maman.

— Non! dit le garçon, tout juste le contraire, c'est le maître qui n'a pas compris ce que j'ai écrit.

LOGIQUE.

Le patron: — Pourquoi avez-vous pris tout un jour de congé? Vous n'aviez cependant demandé qu'une demi-journée!

L'employé: — Vous m'avez toujours dit de ne jamais faire les choses à demi!

Przesyłając W Panu w załączeniu nowy wyciąg. przepraszamy (dosł. prosimy o łask. przyjęcie naszych usprawiedliwień) za popełnioną omyłkę i pozostajemy, gotowi zawsze do Jego usług,

z poważaniem

(—) Powszechny Bank Dyskontowy.

RYMESA (przesyłka weksli).

Antwerpja, dn. 10 stycznia 1935 r.

Do Powsz. Banku Dysk. w Warszawie.

Niniejszym mam zaszczyt przestać W Panom:

zł. 150.— na 1 marca na L. Dalko
 „ 350.— na 15 kwietnia na S. Weiss
 „ 120.— za okazaniem na Norda i Kleina

razem zł. 620.—, płatnych tam, któremi zechcą W Panowie zakredytować mój rachunek oraz potwierdzić mi odbiór.

Z poważaniem (—) J. B.

ROZMAITOŚCI.

— W Stanie Connecticut (Ameryka) zabijanie orłów jest bezwzględnie zabronione pod karą więzienia.

— Pewien przyrodnik, który przed piętnastu laty zebrał kolekcję ślimaków i umieścił ją w gablotce (oszlonej szafce), pragnął ostatnio oczyścić ich muszelki. Kazał je więc zmoczyć w letniej wodzie, po kilku minutach zwierzątka pod wpływem wilgoci zostały przywrócone do życia i wspinały się wzdłuż ścianek naczyń, gdzie je umieszczono.

— Ścięte kwiaty konserwują się przez długi czas, jeżeli się dodaje do zmienianej często wody trochę cukru lub saletry.

— Pierwsze znaczki pocztowe zostały zaprowadzone (ustanowione) w Anglii.

PRZECIWNIE.

Jaś musiał [Inj. devoir] pozostać w szkole, ponieważ źle zrobił swoje zadanie.

— Tyś prawdopodobnie nie zrozumiał tego, co nauczyciel powiedział, — zarzuca mu łagodnie mamusia.

— Nie! — powiada chłopiec, — właśnie całym przeciwnie: nauczyciel nie zrozumiał tego, co ja napisałem.

LOGIKA.

Pryncypał: „Dlaczego pan się zwolnił [le congé — urlop] na cały dzień? Przecież pan prosił tylko o pół dnia?“

Pracownik: „Pan mi zawsze mówił, żeby nigdy nie robić rzeczy połowicznie.“

FORCE EXTRAORDINAIRE.

Auguste II, électeur de Saxe et roi de Pologne, voulant, un jour, donner une preuve de sa force à quelques personnes, entra chez un forgeron, sous le prétexte de faire ferrer son cheval, et comme il trouva plusieurs fers préparés: „N'en as-tu pas de meilleurs que ceux-ci?“ dit-il à l'ouvrier.

Celui-ci lui représenta qu'ils étaient excellents; mais le roi en prit cinq ou six qu'il rompit successivement. Le forgeron admirait en silence, enfin le roi feignit d'en trouver un bon, qui fut mis au pied du cheval.

L'opération faite, il jeta un écu sur l'enclume. „Pardon, monsieur, dit le forgeron, je vous ai donné un bon fer, il faut me donner un bon écu.“ En disant ces mots, il rompit l'écu en deux, et en fit autant de quatre ou cinq autres que le prince lui donna.

„Mon ami, tu as raison, lui dit Auguste, je n'ai que de mauvais écus; mais voici un louis d'or qui, j'espère, sera bon.“ Le roi convint qu'il avait trouvé son maître.

JAK NALEŻY POSŁUGIWAĆ SIĘ
„EHEM OBCOJĘZYCZNEM“,

ABY OSIĄGNĄĆ MAXIMUM KORZYŚCI?

Zalecamy stosować się do następujących wskazówek:

1) Tekst obcojęzyczny przeczytać kilkakrotnie na głos, posiłkując się w miarę potrzeby zamieszczonym obok przekładem i objaśnieniami;

2) po przeczytaniu uważnie przepisać treść obcojęzyczną opowiadania, anegdoty i t. d., notując przytem w oddzielnym zeszycie słówka i zwroty trudniejsze lub spotykane po raz pierwszy;

3) po przeczytaniu i przepisaniu treści obcojęzycznej oraz powtórzeniu trudniejszych wyrazów i zwrotów — odtworzyć samodzielnie tę lub inną anegdotę czy opowiadanie z pamięci albo na podstawie przekładu polskiego;

4) opowiadania i anegdoty, powtórzone w sposób podany w p. 3 zaleca się również napisać z pamięci, a następnie porównać z tekstem drukowanym celem poprawienia ewentualnych omyłek;

5) podczas lektury „Echa Obcojęzycznego“ należy mieć przed sobą tabelę nieprawidłowych czasowników, zawartą w n-rze 1-szym.

NIEZWYKŁA SIŁA.

August II (1670—1733), elektor saski i król polski, chcąc pewnego dnia dać dowód swojej siły kilku osobom, wszedł do kowala pod pretekstem podkucia swego konia, a gdy znalazł kilka przygotowanych podków, powiedział do robotnika:

„Czy nie masz lepszych od tych?“

Ten tłumaczył (przedstawił) mu, że są doskonałe, ale król wziął pięć czy sześć z nich, i połamiał je kolejno. Kowal podziwiał w milczeniu; wreszcie król udał (Inf. feindre), że znalazł jedną dobrą, którą przybito (nałożono) do kopyta końskiego.

Gdy operacja była skończona, król rzucił talara na kowadło. „Przepraszam jaśnie pana,“ powiedział kowal, „dałem panu dobrą podkowę, trzeba (Inf. falloir) mi dać dobrego talara.“ Powiedziawszy te słowa, przetłamał talara na dwie części i tak samo zrobił z czterema czy pięcioma innymi, które księżę mu dał.

„Przyjacielu, masz rację,“ powiedział mu August, „mam tylko liche talary; ale oto jest luidor (złota moneta), który, mam nadzieję, będzie dobry.“ Król przyznał (Inf. convenir), że natrafił na mocniejszego od siebie (zwrot: trouver son maître).

Ukazał się Nr. 1 — NP

ECHA OBCOJĘZYCZNEGO

NIEMIECKO - POLSKIEGO:

DEUTSCH - POLNISCHES ECHO

cena n-ru 70 groszy.

TLUMACZENIA angielskie, francuskie, niemieckie, rosyjskie, polskie — szybko, punktualnie załatwiam. Referencje na żądanie. Zamiejscowym listownie. Adres: Warszawa, Jerozolimska 93, m. 9. — Telefon: 243-53.

„ECHO OBCOJĘZYCZNE“ wychodzi co miesiąc w 2-ch oddzielnych wydaniach językowych: Francusko-Polskiem (FP) „L'Écho-Polonais“ i Niemiecko-Polskiem (NP) „Deutsch-Polnisches Echo“. PRENUMERATA każdego wydania wynosi: rocznie 8 zł., półrocznie 4 zł., kwartalnie 2 zł. (Prenum. całoroczna obu wydań łącznie: 15 zł.). — Cena numeru pojedynczego: 70 groszy. Prenumeraty płatne są zgóry i przyjmowane są na odpowiednie pełne okresy kalendarzowe. Adres redakcji i administracji: „ECHO OB COJĘZYCZNE“, Warszawa, ul. Waliców 3/4. Telefon: 613-40. — Konto czekowe w P.K.O. Nr. 25.635. — Kartoteka Rozrachunkowa Nr. 501.

VERBES IRRÉGULIERS

(NIEPRAWIDŁOWE CZASOWNIKI FRANCUSKIE)

Cyfry podane po bezokoliczniku (**Infinitif**) czasowników oznaczają: 1) **Présent de l'indicatif** (cz. teraźn. trybu oznajm.), 2) **Présent du subjonctif** (cz. teraźn. tr. łącząc.), 3) **Imparfait** (cz. przeszły niedokonany), 4) **Passé défini** (cz. przeszły dok.), 5) **Futur simple** (cz. przyszły zw.), 6) **Impératif** (tryb rozkazujący), 7) **Participle présent** (imiesłów cz. teraźn.) 8) **Participle passé** (imiesłów cz. przeszł.).

Czasowniki złożone odmieniają się naogół jak czasowniki proste (niezłożone), np.: „soumettre“ jak „mettre“, „poursuivre“ jak „suivre“ — i t. d.

Absoudre (uniewinnić, rozgrzeszać): 1) j'absous, s, t, n-s absolvons, ez, ent; 2) que j'absolve, es, e, vions, iez, ent; 3) j'absolvais; 4) —; 5) j'absoudrai; 6) absous, etc.; 7) absolvant; 8) absous, oute.

Acquérir (nabyć, zyskać): 1) j'acquièrs, s, t, n-s acquérons, ez, ils acquièrent; 2) que j'acquièrre, es, e, acquérons, iez, acquièrent; 3) j'acquérais; 4) j'acquis; 5) j'acquerrai; 6) acquiers, etc.; 7) acquérant; 8) acquis (e).

Aller (iść): 1) je vais, tu vas, il va, n-s allons, v. allez, ils vont; 2) que j'aille, es, e, allions, alliez, aillent; 3) j'allais; 4) j'allai; 5) j'irai; 6) va, allons, allez; 7) allant; 8) allé (e).

Apprendre (nauczyć się, dowiedzieć s.): jak **prendre** (p. dalej).

Assaillir (napadać): 1) j'assaille, es, e, n. assaillons, ez, ent; 2) que j'assaille, es, e, ions, iez, ent; 3) j'assailais; 4) j'assailis; 5) j'assaillirai; 6) assaille, etc.; 7) assaillant; 8) assailli (e).

Ass(e)oir (posadzić): 1) j'assieds, ds, d, n. asseyons, ez, ent; ou: j'ass(e)ois, s, t, n. assoyons, ez, assoient; 2) que j'asseye, es, e, asseyions, iez, asseyent; ou: que j'ass(e)oie, es, e, assoyions, iez, assoient; 3) j'asseyais ou j'assovais; 4) j'assis; 5) j'asseyerai (assiérai, assoirai); 6) assieds, etc.; 7) asseyant, 8) assis (e).

Astreindre (zmusić): jak **ceindre** (p. dalej).

Atteindre (osiągnąć): jak **ceindre** (p. dalej).

Avoir (mieć): 1) j'ai, tu as, il a, n. avons, v. avez, ils ont; 2) que j'aie, aies, ait, ayons, ayez, aient; 3) j'avais; 4) j'eus; 5) j'aurai; 6) aie, ayons, ayez; 7) ayant; 8) eu.

Battre (bić): 1) je bats, bats, bat, n. battons, etc. (Pozostałe czasy są prawidłowe).

Boire (pić): 1) je bois, s, t, n. buvons, ez, boivent; 2) que je boive, es, e, buvions, iez, boivent; 3) je buvais; 4) je bus; 5) je boirai; 6) bois, etc.; 7) buvant; 8) bu(e).

Bouillir (gotować się, kipieć): 1) je bous, s, t, n. bouillons, ez, ent; 2) que je bouille, es, e, bouillons, iez, ent; 3) je bouillais; 4) je bouillis; 5) je bouillirai; 6) bous, etc.; 7) bouillant; 8) bouilli(e).

Ceindre (opasać, przypasać): 1) je ceins, s, t, n. ceignons, ez, ent; 2) que je ceigne, es, e, ceignons, iez, ent; 3) je ceignais; 4) je ceignis; 5) je ceindrai; 6) ceins, etc.; 7) ceignant; 8) ceint (e).

Choir (unadać; ulegać): 1) je choisis, s, t; 4) je chus, n. chûmes; 5) je choirai (ou cherrai), n. choirons (cherrons): (Conditionnel prés.: je choirais ou cherrais, n. choirions ou cherrions). — Pozostałych czasów i form niema.

Circoncire (obrzezać): 1) je circoncis, s, t, isons, isez, isent; 2) que je circoncise, es, e, isions, isiez, isent; 3) je circoncisais; 4) je circoncis; 5) je circoncirai; 6) circoncis, etc.; 7) circonsisant; 8) circoncis (e).

Clore (zamykać, ogradzać): 1) je clos, s, clôt; 2) que je close; 5) je clorai; 8) clos(e). (Innych form niema).

Conclure (zawrzeć, zakończyć, wnioskować): 1) je conclus, s, t, n. concluons, ez, concluent; 2) que je conclue, es, e, concluons, iez, concluent; 3) je concluais; 4) je conclus; 5) je conclurai; 6) conclus, etc.; 7) concluant; 8) conclu(e).

Conduire (prowadzić): 1) je conduis, s, t, n. conduisons, ez, ent; 2) que je conduise, es, e, conduisons, iez, ent; 3) je conduisais; 4) je conduisis; 5) je conduirai; 6) conduis, etc.; 7) conduisant; 8) conduit(e).

Confire (smażyć; marynować): 1) je confis, s, t, n. confisons, ez, ent; 2) que je confise, es, e, confisons, iez, ent; 3) je confisais; 4) je confis; 5) je confirai; 6) confis, etc.; 7) confisant; 8) confit(e).

Connaître (znać, poznać; umieć): 1) je connais, s, connaît, n. connaissons, ez, ent; 2) que je connaisse, es, e, connaissons, ez, ent; 3) je connaissais; 4) je connus; 5) je connaîtrai; 6) connais, etc.; 7) connaissant; 8) connu(e).

Conquérir (podbić, zdobyć): jak **acquérir** (p. wyżej).

Construire (budować): jak **conduire** (p. wyżej).

Contraindre (zmuszać): jak **ceindre** (p. wyżej).

Contredire (sprzeciwiać się): jak **dire** (p. dalej) z wyj. 2-ej os. l. mn. Prés.: v. contredisez.

Coudre (szyć): 1) je couds, tu couds, il coud, n. cousons, ez, ent; 2) que je couse, es, e, cousions, iez, ent, 3) je cousais; 4) je cousis; 5) je coudrai; 6) couds, etc.; 7) cousant; 8) coustu(e).

Courir (biegać): 1) je cours, s, t, n. courons, ez, ent; 2) que je coure, es, e, courions, iez, ent; 3) je courais; 4) je courus; 5) je courrai; 6) cours, etc.; 7) courant; 8) couru(e).

Couvrir (okrywać): 1) je couvre, es, e, n. couvrons, ez, ent; 2) que je couvre, es, e, couvrons, iez, ent; 3) je couvrais; 4) je couvris; 5) je couvrirai; 6) couvre, etc.; 7) couvrant; 8) couvert(e).

Craindre (obawiać się, bać się): jak **ceindre** (p. wyżej).

Croire (wierzyć, myśleć): 1) je crois, s, t, n. croyons, yez, croient; 2) que je croie, es, e, croyions, yiez, croient; 3) je croyais; 4) je crus; 5) je croirai; 6) crois, etc.; 7) croyant; 8) cru(e).

Croître (rosnąć): 1) je crois, s, t, n. croissons, ez, ent; 2) que je croisse, es, e, croissons, iez, ent; 3) je croissais; 4) je crus; 5) je croîtrai; 6) crois, etc.; 7) croissant; 8) crû, crue.

Cueillir (zbierać): 1) je cueille, es, e, n. cueillons, ez, ent; 2) que je cueille, es, e, cueillons, iez, ent; 3) je cueillais; 4) je cueillis; 5) je cueillerai; 6) cueille, etc.; 7) cueillant; 8) cueilli(e).

Cuire (gotować, piec): jak **conduire** (p. wyżej).

Décevoir (zwdziżyć, oszukać): 1) je déçois, s, t, n. décevons, ez, déçoivent; 2) que je déçoive, es, e, décevions, iez, déçoivent; 3) je décevais; 4) je déçus; 5) je décevrai; 6) déçois, etc. 7) décevant; 8) déçu(e).

Déchoir (chylić się do upadku, upadać): 1) je déchois, s, t, n. déchoyons, yez, déchoient; 2) que je déchoie, es, e, déchoyions, yiez, déchoient; 3) je déchoyais; 4) je déchus; 5) je décherrai; 6) —; 7) —; 8) déchue(e).

Dédire (zaprzeczać, nie uznać): p. **contredire** (i dire).

Détruire (niszczyć, burzyć): jak **conduire** (p. wyżej).

Devoir (musieć, być winnym): 1) je dois, s, t, n. devons, ez, doivent; 2) que je doive, es, e devions, iez, doivent; 3) je devais; 4) je dus; 5) je devrai; 6) dois, etc.; 7) devant; 8) dû, due.

Dire (powiedzieć): 1) je dis, s, t, n. disons, v. dites, ils disent; 2) que je dise, es, e, disions, iez, ent; 3) je disais; 4) je dis; 5) je dirai; 6) dis, etc.; 7) disant; 8) dit(e).

Dissoudre (rozpuszczać, rozwiązywać): jak **absoudre**.

Dormir (spać): 1) je dors, s, t, n. dormons, ez, ent; 2) que je dorme, es, e, dormions, iez, ent; 3) je dormais; 4) je dormis; 5) je dormirai; 6) dors, etc.; 7) dormant; 8) dormi(e).

Echoir (przypadać): 1) il échoit (échet), ils échoient; 2) qu'il échée, qu'ils échéent; 3) il échéait, ils échéaient; 4) il échut, ils échurent; 5) il écherra, ils — ont; 6) —; 7) échéant; 8) échu(e).

Éclore (wylegać się, rozkwitać): jak **clore** (p. wyżej).

Écrire (pisać): 1) j'écris, s, t, n. écrivons, ez, ent; 2) que j'écrive, qu'ils écrivent, iez, ent; 3) j'écrivais; 4) j'écrivis; 5) j'écrirai; 6) écris, etc.; 7) écrivant; 8) écrit(e).

Empreindre (wycisnąć, wryć): jak **ceindre** (p. wyżej).

Enduire (powlekać, posmarować): jak **conduire**.

Enfreindra (przekroczyć, naruszyć): jak **ceindre**.

Enquérir (wypytywać się, dowiadywać): jak **acquérir**.

Envoyer (posyłać): 1) j'envoie, ies, ie, n. envoyons, yez, envoient; 2) que j'envoie, ies, ie, envoyions, yiez, ient; 3) j'envoyais; 4) j'envoyai; 5) j'enverrai; 6) envoie, etc.; 7) envoyant; 8) envoyé(e).

Être (być): 1) je suis, tu es, il est, n. sommes, v. êtes, ils sont; 2) que je sois, s, t, soyons, soyez, soient; 3) j'étais; 4) je fus; 5) je serai; 6) sois, qu'il soit, soyons, ez; 7) étant; 8) été.

Exclure (wylaczać, wykluczać): jak **conclure** (p. wyżej).

Faillir (chybić, zbraknąć, bankrutować): 1) je faux, tu faux, il faut, n. faillons, ez, ent; 2) que je faille, etc.; 3) je faillais; 4) je faillis; 5) je faudrai (faillirai); 6) —; 7) faillant; 8) failli(e).

Faire (robić, sprawić): 1) je fais, s, t, n. faisons, v. faites, ils font; 2) que je fasse, es, e, fassions, iez, ent; 3) je faisais; 4) je fit; 5) je ferai; 6) fais, etc.; 7) faisant; 8) fait(e).

Falloir (musieć, potrzebować): 1) il faut; 2) qu'il faille; 3) il fallait; 4) il fallut; 5) il faudra; 8) fallu.

Faindre (udawać, zmyślać): jak **ceindre** (p. wyżej).

Frîre (smażyć): 1) je fris, s, t; 5) je frirai; 6) fris; 8) frit(e).

Fuir (uciekać): 1) je fuis, s, t, n. fuyons, ez, fuient; 2) que je fuie, es, e, fuyions, yiez, fuient; 3) je fuyais; 4) je fuis; 5) je fuirai; 6) fuis, etc.; 7) fuyant; 8) fui(e).

Gésir (leżeć, spoczywać): 1) il gît, n. gisons, ez, ent; 3) je gisais, n. gisions, ils gisaient; 7) gisant.

Haïr (nienawidzieć): 1) je hais, s, t, n. haïssons, ez, ent; 2) que je haïsse, es, e, haïssions, iez, ent;

3) je haïssais; 4) je haïs, n. haïmes; 5) je haïrai; 6) hais, haïssons, etc.; 7) haïssant; 8) haï(e).

Induire (nakłaniać; wnioskować): jak **conduire** (p. wyżej).

Inscrire (wpisać, dać napis): jak **écrire** (p. wyżej).

Instruire (uczyć, objaśnić): jak **conduire** (p. wyżej).

Interdire (zabronić): p. **contredire** (i dire).

Introduire (wprowadzić): jak **conduire** (p. wyżej).

Joindre (połączyć; dogonić): jak **ceindre** (p. wyżej).

Lire (czytać): 1) je lis, s, t, n. lisons, ez, ent; 2) que je lise, es, e, lisions, iez, ent; 3) je lisais; 4) je lus; 5) je lirai; 6) lis, etc.; 7) lisant; 8) lu(e).

Luire (świecić): 1) je luis, s, t, n. luisons, ez, ent; 2) que je luise, etc.; 3) je luisais; 4) —; 5) je luirai; 6) luis, etc.; 7) luisant; 8) lui.

Maudire (przeklinać, złorzeczyć): 1) je maudis, s, t, n. maudissons, ssez, ssent; 2) que je maudisse, es, e, maudissions, iez, ent; 3) je maudissais; 4) je maudis; 5) je maudirai; 6) maudis, issons, etc.; 7) maudissant; 8) maudit(e).

Médire (obmawiać, oczerniać): p. **contredire** (i dire).

Mentir (kłamać): 1) je mens, s, t, n. mentons, ez, ent; 2) que je mente, es, e, mentions, iez, ent; 3) je mentais; 4) je mentis; 5) je mentirai; 6) mens, etc.; 7) mentant; 8) menti(e).

Mettre (kłaść, umieścić): 1) je mets, ts, t, n. mettons, ez, ent; 2) que je mette, es, e, mettions, iez, ent; 3) je mettais; 4) je mis; 5) je mettrai; 6) mets, etc.; 7) mettant; 8) mis(e).

Moudre (mleć, kruszyć): 1) je mouds, ds, d, n. moulons, ez, ent; 2) que je moule, es, e, moulions, iez, ent; 3) je moulais; 4) je moulus; 5) je moudrai; 6) mouds, etc.; 7) moulant; 8) moulu(e).

Mourir (umrzeć, umierać): 1) je meurs, s, t, n. mourons, ez, ils meurent; 2) que je meure, es, e, mourions, iez, meurent; 3) je mourais; 4) je mourus; 5) je mourrai; 6) meurs, etc.; 7) mourant; 8) mort(e).

Mouvoir (poruszać, pobudzać): 1) je meus, s, t, n. mouvons, ez, meuvent; 2) que je meuve, es, e, mouvions, iez, meuvent; 3) je mouvais; 4) je mus; 5) je mouvrai; 6) meus, etc.; 7) mouvant; 8) mù, mue.

Naître (urodzić się): 1) je nais, s, naît, n. naissons, ez, ent; 2) que je naisse, es, e, naissons, iez, ent; 3) je naissais; 4) je naquis; 5) je naîtrai; 6) nais, etc.; 7) naissant; 8) né(e).

Nuire (szkodzić): jak **conduire** (p. wyżej).

Offrir (ofiarować): jak **couvrir** (p. wyżej).

Oindre (nacierać, namaszczać): jak **ceindre** (p. wyżej).

Oùir (słyszeć, przeshuchać): 4) j'ouïs; 8) ouï.

Ouvrir (otwierać): jak **couvrir** (p. wyżej).

Paître (paść, wypasać): 1) je pais, s, paît, n. paissions, ez, ent; 2) que je paisse, es, e, paissions, iez, ent; 3) je paissais; 4) —; 5) je paîtrai; 6) pais, etc.; 7) paissant; 8) —.

Paraître (pokazywać się; zdawać się): 1) je parais, s, ît, n. paraissions, ez, ent; 2) que je paraisse, es, e, paraissions, iez, ent; 3) je paraissais; 4) je parus; 5) je paraîtrai; 6) parais, etc.; 7) paraissant; 8) paru.

Partir (odjeżdżać; dzielić; pochodzić): jak **mentir** (p. wyżej).

Peindre (malować; opisać): jak **ceindre** (p. wyżej).

Plaîdre (litować się, żalować): jak **ceindre** (p. wyżej).

- Plaire** (podoobać się): 1) je plais, s, it, n. plaisons, ez, ent; 2) que je plaise, es, e, plaisions, iez, ent; 3) je plaisais; 4) je plus; 5) je plirai; 6) plais, etc.; 7) plaisant; 8) plu.
- Pleuvoir** (padać [o deszczu]): 1) il pleut; 2) qu'il pleuve; 3) il pleuvait; 4) il plut; 5) il pleuvra; 7) pleuvant; 8) plu.
- Pouvoir** (zaopatrzyć, obdarzyć): 1) je pourvois, s, t, n. pourvoyons, yez, voient; 2) que je pourvoie, es, e, pourvoyions, iez, voient; 3) je pourvoyais; 4) je pourvus; 5) je pourvoirai; 6) pourvois, etc.; 7) pourvoyant; 8) pourvu(e).
- Pouvoir** (móc): 1) je puis (peux), tu peux, il peut, n. pouvons, ez, peuvent; 2) que je puisse, es, e, puissions, iez, ent; 3) je pouvais; 4) je pus; 5) je pourrai; 7) pouvant; 8) pu.
- Prédire** (przepowiadać): p. contredire (i dire).
- Prendre** (brać): 1) je prends, ds, d, n. prenons, ez, ils prennent; 2) que je prenne, es, e, prenions, iez, prennent; 3) je prenais; 4) je pris; 5) je prendrai; 6) prends, etc.; 7) prenant; 8) pris(e).
- Prescrire** (przepisać): jak écrire (p. wyżej).
- Prévaloir** (przeważać, mieć przewagę): 1) je prévaux, x, t, n. prévalons, ez, ent; 2) que je prévale, etc.; 3) je prévalais; 4) je prévalus, 5) je prévaudrai; 6) qu'il prévale; 7) prévalant; 8) prévalu.
- Prévoir** (przewidzieć): jak voir (p. dalej) z wyj.: 5) je prévoirai.
- Produire** (wytwarzać): jak conduire (p. wyżej).
- Proscrire** (wzdalić z kraju): jak écrire (p. wyżej).
- Recevoir** (otrzymać, przyjmować): jak décevoir (p. wyżej).
- Réduire** (zmniejszyć, ograniczyć): jak conduire (p. wyżej).
- Repentir se** (odczuwać skruchę): jak mentir (p. wyżej).
- Requérir** (wzywać; wymagać): jak acquérir (p. wyżej).
- Résoudre** (rozwiązać; uchwalić): 1) je résous, s, t, n. résolvons, ez, ent; 2) que je résolve, es, e, résolvions, iez, ent; 3) je résolvais; 4) je résolus; 5) je résoudrai; 6) résous, etc.; 7) résolvant; 8) résolu(e). [w znac.: rozpuszczać—résous, résoute].
- Restreindre** (ograniczać): jak ceindre (p. wyżej).
- Rire** (śmiać się): 1) je ris, s, t, n. rions, v. riez, ils rient; 2) que je rie, es, e, rions, riez, rient; 3) je riais; 4) je ris; 5) je rirai; 6) ris, etc.; 7) riant; 8) ri.
- Saillir** (sterczeć, wystawać): 1) il saillit (saillie), ils saillissent (saillent); 2) qu'il saillisse (saillie); 4) il saillit; 5) il saillira (saillera); 8) sailli.
- Savoir** (wiedzieć, umieć): 1) je sais, s, t, n. savons, ez, ent; 2) que je sache, es, e, sachions, iez, ent; 3) je savais; 4) je sus; 5) je saurai; 6) sache, sachons, sachez; 7) sachant; 8) su(e).
- Séduire** (uwieść, skusić): jak conduire (p. wyżej).
- Sentir** (czuć, wachać): jak mentir (p. wyżej).
- Seoir** używa się tylko w nastep. formach i znac.: a) znajdować się: 8) sis, e; b) siedzieć: 1) je sieds, ds, d, n. seyons, ez, sevent (seient); 7) sevant (séant); c) wypadać (être convenable): 1) il sied, ils siéent; 2) qu'il siée, qu'ils siéent; 5) il siéra, ils siéront; Condit. prés.: il siérait, ils siéraient.
- Servir** (służyć): 1) je sers, s, t, n. servons, ez, ent; 2) que je serve, es, e, servions, iez, ent; 3) je servais; 4) je servis; 5) je servirai; 6) sers, etc.; 7) servant; 8) servi(e).
- Sortir** (wyjść): 1) je sors, s, t, n. sortons, ez, ent; 2) que je sorte, etc.; 3) je sortais; 4) je sortis; 5) je sortirai; 6) sors, etc.; 7) sortant; 8) sorti(e).
- Souffrir** (cierpieć, znosić): jak couvrir (p. wyżej).
- Suffire** (wystarczyć): 1) je suffis, s, t, n. suffisons, ez, ent; 2) que je suffise, es, e, suffisions, iez, ent; 3) je suffisais; 4) je suffis; 5) je suffirai; 6) suffis, etc.; 7) suffisant; 8) suffi.
- Suivre** (następować, towarzyszyć, śledzić): 1) je suis, s, t, n. suivons, ez, ent; 2) que je suive, es, e, suivions, iez, ent; 3) je suivais; 4) je suivis; 5) je suivrai; 6) suis, etc.; 7) suivant; 8) suivi(e).
- Surseoir** (zawiesić, odroczyć): 1) je sursois, s, t, n. sursoyons, yez, sursoient; 2)—; 3) je sursoyais; 4) je sursis; 5) je surseoirai; 6) sursois, sursoyons, etc.; 7) sursoyant; 8) sursis.
- Taire** (zataić, zamilczeć): 1) je tais, s, t, n. taisons, ez, ent; 2) que je taise, etc.; 3) je taisais; 4) je tus; 5) je tairai; 6) tais, etc.; 7) taisant; 8) tu(e).
- Teindre** (farbować): jak ceindre (p. wyżej).
- Tenir** (trzymać): 1) je tiens, s, t, n. tenons, ez, ils tiennent; 2) que je tienne, es, e, tenions, iez, tiennent; 3) je tenais; 4) je tins, n. tîmes, v. tintes, tintrent; 5) je tiendrai; 6) tiens, etc.; 7) tenant; 8) tenu(e).
- Traduire** (przeprowadzić; przetłumaczyć): jak conduire (p. wyżej).
- Traire** (doić): 1) je traie, s, t, n. trayons, yez, ils traient; 2) que je traie, es, e, trayons, iez, ient; 3) je trayais; 4)—; 5) je trairai; 6) traie, etc.; 7) trayant, 8) trait(e).
- Tressaillir** (drzeć, wzdrygnąć się): jak assaillir (p. wyżej).
- Vaincre** (zwyciężyć): 1) je vaincs, cs, c, n. vainquons, ez, ent; 2) que je vainque, es, e, vainquions, iez, ent; 3) je vainquais; 4) je vainquis; 5) je vaincrai; 6) vaincs, vainquons, ez; 7) vainquant; 8) vaincu(e).
- Valoir** (być wartym, znaczyć): 1) je vau, x, t, n. valons, ez, ent; 2) que je vaille, es, e, valions, iez, vaillent; 3) je valais; 4) je valus; 5) je vaudrai; 6) vau, etc.; 7) valant; 8) valu(e).
- Venir** (przyjść): jak tenir (p. wyżej).
- Vêtir** (ubrać, odziać): 1) je vêts, ts, t, n. vêtions, ez, ent; 2) que je vête, es, e, vêtions, iez, ent; 3) je vêtai; 4) je vêtis; 5) je vêtirai; 6) vêts, etc.; 7) vêtant; 8) vêtu(e).
- Vivre** (żyć): 1) je vis, s, t, n. vivons, ez, ent; 2) que je vive, es, e, vivions, iez, ent; 3) je vivais; 4) je vécus; 5) je vivrai; 6) vis, etc.; 7) vivant; 8) vécu(e).
- Voir** (widzieć): 1) je vois, s, t, n. voyons, ez, voient; 2) que je voie, es, e, voyions, iez, voient; 3) je voyais; 4) je vis; 5) je verrai; 6) vois, etc.; 7) voyant; 8) vu(e).
- Vouloir** (chcieć): 1) je veux, x, t, n. voulons, ez, veulent; 2) que je veuille, es, e, voulions, iez, veuillent; 3) je voulais; 4) je voulus; 5) je voudrai; 6) veux (veuille), veuillons, ez; 7) voulant; 8) voulu(e).

KALENDARZ • 1935 • CZASOPISMA „ECHO OBCOJĘZYCZNE“

Dni tygodnia	I—Styczeń—I Janvier - Januar	IV—Kwiecień—IV Avril - April	VII—Lipiec—VII Juillet - Juli	X—Październik—X Octobre - Oktober	Dni tygodnia
Niedziela	6 13 20 27	7 14 21 28	7 14 21 28	6 13 20 27	Niedziela
Poniedziałek	7 14 21 28	1 8 15 22 29	1 8 15 22 29	7 14 21 28	Poniedziałek
Wtorek	1 8 15 22 29	2 9 16 23 30	2 9 16 23 30	1 8 15 22 29	Wtorek
Środa	2 9 16 23 30	3 10 17 24	3 10 17 24 31	2 9 16 23 30	Środa
Czwartek	3 10 17 24 31	4 11 18 25	4 11 18 25	3 10 17 24 31	Czwartek
Piątek	4 11 18 25	5 12 19 26	5 12 19 26	4 11 18 25	Piątek
Sobota	5 12 19 26	6 13 20 27	6 13 20 27	5 12 19 26	Sobota
Les jours de la semaine	II—Luty—II Février - Februar	V—Maj—V Mai - Mal	VIII—Sierpień—VIII Août - August	XI—Listopad—XI Novembre - November	Les jours de la semaine
Dimanche	3 10 17 24	5 12 19 26	4 11 18 25	3 10 17 24	Dimanche
Lundi	4 11 18 25	6 13 20 27	5 12 19 26	4 11 18 25	Lundi
Mardi	5 12 19 26	7 14 21 28	6 13 20 27	5 12 19 26	Mardi
Mercredi	6 13 20 27	1 8 15 22 29	7 14 21 28	6 13 20 27	Mercredi
Jeudi	7 14 21 28	2 9 16 23 30	1 8 15 22 29	7 14 21 28	Jeudi
Vendredi	1 8 15 22	3 10 17 24 31	2 9 16 23 30	1 8 15 22 29	Vendredi
Samedi	2 9 16 23	4 11 18 25	3 10 17 24 31	2 9 16 23 30	Samedi
Die Tage der Woche	III—Marzec—III Mars - März	VI—Czerwiec—VI Juin - Juni	IX—Wrzesień—IX Septembre-September	XII—Grudzień—XII Décembre - Dezember	Die Tage der Woche
Sonntag	3 10 17 24 31	2 9 16 23 30	1 8 15 22 29	1 8 15 22 29	Sonntag
Montag	4 11 18 25	3 10 17 24	2 9 16 23 30	2 9 16 23 30	Montag
Dienstag	5 12 19 26	4 11 18 25	3 10 17 24	3 10 17 24 31	Dienstag
Mittwoch	6 13 20 27	5 12 19 26	4 11 18 25	4 11 18 25	Mittwoch
Donnerstag	7 14 21 28	6 13 20 27	5 12 19 26	5 12 19 26	Donnerstag
Freitag	1 8 15 22 29	7 14 21 28	6 13 20 27	6 13 20 27	Freitag
Sonnabend	2 9 16 23 30	1 8 15 22 29	7 14 21 28	7 14 21 28	Sonnabend

ŚWIĘTA. — FÊTES. — FEIERTAGE.

1.I.: Nowy Rok — le Nouvel An (le Jour de l'An) — Neujahr.

6.I: Trzech Króli — la Fête (le Jour) des Rois — Dreikönigen.

2.II: N. P. M. Gromnicznej — Chandeleur—Mariä Lichtmess. [Oczyszczenie N. P. M. — Purification — Mariä Reinigung].

6.III: Popielec — les Cendres — Aschermittwoch.
25.III: Zwiastowanie N. P. M. — Annonciation — Mariä Verkündigung.

7.IV: Męka Pańska—la Passion — Passionssonntag.

14.IV: Niedziela Palmowa — Dimanche des Rameaux — Palmsonntag.

18.IV: Wielki Czwartek — Jeudi Saint — Gründonnerstag. [Wieczerza Pańska — la Sainte Cène — das Heilige Abendmahl].

19.IV: Wielki Piątek — Vendredi Saint — Karfreitag.

20.IV: Wielka Sobota — Samedi Saint — Karsams-tag.

21.IV: Wielkanoc — Pâques — Ostern. —
22.IV: Poniedziałek Wielkanocny — Lundi de Pâques — Ostermontag.

3.V: Święto Narodowe Polski — Fête Nationale de Pologne—Polens Nationalfeiertag.—[Rocznica Konstytucji 1791 r. — l'Anniversaire de la Constitution de 1791. — Jahrestag der Verfassung 1791].

30.V: Wniebowstąpienie Pańskie — Ascension —

Christi Himmelfahrt.

9.VI — 10.VI: Zielone Święta — Pentecôte — Pfingsten.

16.VI: Trójca Św. — la Trinité — Dreifaltigkeitsfest.

20.VI: Boże Ciało — Fête-Dieu — Fronleichnam.
29.VI: Św. Piotra i Pawła — SS. Pierre et Paul — Peter u. Paul.

2.VII: Nawiedzenie N. P. M. — Visitation de la Vierge — Mariä Heimsuchung.

6.VIII: Przemienienie Pańskie — Transfiguration de Notre-Seigneur — Verklärung Christi.

15.VIII: Wniebowzięcie N. P. M. — Assomption — Mariä Himmelfahrt.

8.IX: Narodzenie N. P. M. — Nativité de la Ste Vierge — Mariä Geburt.

1.XI: Wszystkich Świętych — Toussaint—Allerheiligen.

2.XI: Dzień Zaduszny — Jour des Morts (Fête des Trépassés) — Allerseelen(fest).

11.XI: Święto Niepodległości Polski — Fête de l'Indépendance de Pologne — Polens Unabhängigkeitsfest.

8.XII: Niepokalane Poczęcie N. P. M. — Immaculée Conception — Mariä Empfängnis.

25.XII: Boże Narodzenie — Noël (Nativité) — Weihnachten (Christfest).

26.XII: Szczepana Męczennika — Saint Etienne (le Martyr) — Stephan der Märtyrer.